

Bruxelles, den 17.12.2021
COM(2021) 965 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Resultaterne af den endelige evaluering af ISA2-programmet

{SWD(2021) 965}

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Hvad var forventningerne til ISA ² -programmet?	3
3. Hvordan har situationen udviklet sig i løbet af evalueringsperioden?.....	4
3.1. Vedtagelse af en ny EIF.....	4
3.2. Politisk kontekst	4
3.3. Stadig mere komplekse lovgivningsmæssige rammer for EU.....	5
3.4. Digitaliseringsinvesteringer	6
4. Resultaterne af evalueringen.....	6
4.1. I hvilket omfang lykkedes ISA ² -programmet?.....	7
4.2. Hvordan har ISA ² -programmet gjort en forskel for borgernes og virksomhedernes tilværelse?.....	9
4.3. Er ISA ² -programmet og dets mål stadig relevante?	10
5. Konklusioner og indhøstede erfaringer.....	10
5.1. Betydningen af interoperabilitet for gennemførelsen af EU's politikker.....	11
5.2. Fra en sammenhængende til en strategisk tilgang til interoperabilitet i den offentlige sektor i EU	12
5.3. Udvikling og ibrugtagning af modne og brugervenlige interoperabilitetsløsninger .	13
6. Næste skridt	13

1. INDLEDNING

ISA²-afgørelsen¹ lancerede den 1. januar 2016 det femårige program om interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlige forvaltninger, virksomheder og borgere (ISA²-programmet). Det er det femte i en række af Kommissionens programmer², der fokuserer på interoperabilitetsløsninger til den offentlige sektor. Interoperabilitet er som defineret i den europæiske interoperabilitetsramme (EIF) ikke et teknisk spørgsmål. Det handler mere om juridiske, organisatoriske, semantiske og tekniske krav, der kan muliggøre integrerede offentlige tjenester.

Denne rapport indeholder resultaterne og anbefalingerne fra den endelige evaluering af ISA²-programmet³. I henhold til artikel 13, stk. 3, i ISA²-afgørelsen skal Kommissionen foretage denne evaluering og meddele resultaterne heraf til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2021.

Kommissionen foretog evalueringen ved hjælp af et team af uafhængige eksperter fra et konsulentfirma⁴. Evalueringen blev overvåget af en tværtjenstlig styringsgruppe⁵ og gennemført i tæt samarbejde med evalueringen af EIF og konsekvensanalysen for en fremtidig interoperabilitetspolitik⁶, som Kommissionen planlægger at forelægge for Parlamentet og Rådet i andet kvartal 2022.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2015/2240 af 25. november 2015 om indførelse af et program om interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlige forvaltninger, virksomheder og borgere (ISA²-programmet) som et middel til at modernisere den offentlige sektor (EUT L 318 af 4.12.2015, s. 1).

² 1) Fællesskabsstøtte til telematisk dataudveksling mellem administrationerne ([IDA](#)), 1995-1997; 2) Anden fase af IDA-programmet ([IDA II](#)), 1999-2004; 3) Interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere ([IDABC](#)), 2005-2009; 4) Interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder ([ISA](#)), 2010-2015; 5) Interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlige forvaltninger, virksomheder og borgere ([ISA²](#)), 2016-2020.

³ Nærmere oplysninger om evalueringsprocessen og resultaterne samt dokumentationen findes i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene: SWD(2021) 965 final.

⁴ CEPS (2021): Undersøgelse til støtte for den endelige evaluering af programmet om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige forvaltninger, virksomheder og borgere (ISA²), Europa-Kommissionen. DOI: 10.2799/94683.

⁵ Gruppens medlemmer var generaldirektoraterne CNECT, DEFIS, DIGIT, ECFIN, EMPL, ENER, ENV, ESTAT, FISMA, GROW, JUST, MOVE, NEAR, OP, REFORM, RTD, SANTE, SG, TAXUD og JRC.

⁶ Yderligere oplysninger om initiativets nuværende status: https://ec.europa.eu/isa2/shaping-future-interoperability-policy_en.

2. HVAD VAR FORVENTNINGERNE TIL ISA²-PROGRAMMET?

ISA²-programmet havde til formål at nå følgende fire mål (artikel 1, stk. 1, i ISA²-afgørelsen¹):

- (a) udvikle, fastholde og fremme en **helhedsorienteret tilgang til interoperabilitet i EU**
- (b) fremme **effektiv elektronisk interaktion på tværs af grænser og sektorer** for at bidrage til udvikling af en mere **effektiv, forenklet og brugervenlig digital forvaltning på det nationale, regionale og lokale plan af den offentlige forvaltning**
- (c) identificere, skabe og drive **interoperabilitetsløsninger til støtte for gennemførelsen af EU's politikker og aktiviteter**
- (d) fremme **genanvendelsen af interoperabilitetsløsninger** blandt europæiske offentlige forvaltninger.

For at nå disse mål er programmet baseret på de resultater, der er opnået med dets forgænger, ISA-programmet⁷. I programmet lægges der også vægt på at foretage en tilpasning til den bredere politiske ramme for digitalisering, navnlig vedrørende interoperabiliteten af offentlige forvaltninger i EU. I artikel 1, stk. 2, i ISA²-afgørelsen fastlægges det, at ISA²-programmet skal sikre en fælles forståelse af interoperabilitet via den europæiske interoperabilitetsramme (EIF) og dennes gennemførelse i medlemsstaternes forvaltninger.

Andre politiske initiativer, som ISA² skulle bidrage til, omfatter handlingsplanen for e-forvaltning 2016-2020⁸ samt en række sektorspecifikke interoperabilitetsinitiativer (f.eks. på området for retlige og indre anliggender, sundhed og EU-midler)⁹.

ISA² løb fra den 1. januar 2016 til den 31. december 2020 og havde et samlet budget på 130,9 mio. EUR. Nogle aktiviteter er stadig igangværende. Programmet blev brugt til finansiering af aktioner, der blev fastlagt på årsbasis i det årlige rullende arbejdsprogram. ISA² var åbent for EU-medlemsstater, andre medlemmer af Det

---

⁷ Artikel 1, stk. 3, i afgørelse (EU) 2015/2240.

⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: EU-handlingsplan for e-forvaltning 2016-2020. Fremskyndelse af forvaltningernes digitale omstilling, COM(2016)0179 final af 19. april 2016.

⁹ Jf. betragtning 4-19 i afgørelse (EU) 2015/2240.

Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og kandidatlande. Ud over de 28 EU-medlemsstater (27 i 2020) deltog fire andre lande i programmet¹⁰.

3. HVORDAN HAR SITUATIONEN UDVIKLET SIG I LØBET AF EVALUERINGSPERIODEN?

I evalueringsperioden er digitalisering og navnlig interoperabilitet blevet vigtigere på alle samfundsniveauer. Som følge heraf er det en fortsat prioritet for Europa-Kommissionen.

3.1. Vedtagelse af en ny EIF

Som planlagt i meddelelsen om en strategi for et digitalt indre marked i EU¹¹ og EU-handlingsplanen for e-forvaltning 2016-2020 blev EIF ajourført og udvidet i 2017. Den nye EIF blev fastlagt i en meddelelse¹² og ledsaget af en handlingsplan for interoperabilitet. Den nye EIF gav ISA²-programmet en ny politisk ramme, der var i overensstemmelse med programmets mål. I februar 2020 meddelte Kommissionen i sin meddelelse "[En europæisk strategi for data](#)"¹³, at den ville fremlægge en styrket EIF.

3.2. Politisk kontekst

I evalueringsperioden har den politiske støtte fra medlemsstaterne været støt stigende. Med [Tallinnerklæringen om e-forvaltning](#)¹⁴ præciserede ministrene med ansvar for e-forvaltningspolitik i hele EU deres tilslutning til flere principper, herunder "interoperabilitet som standard". Dette tilsagn blev for nylig fornyet med [Berlinerklæringen om det digitale samfund og en værdibaseret digital forvaltning](#)¹⁵, [hvor](#) det blev påpeget, at der er behov for en værdibaseret tilgang – der

---

¹⁰ Island, Norge (siden 2016), Montenegro (siden 2018) og Nordmakedonien (2020). Programmet var også med til at fremme et samarbejde med andre lande uden for EU og med internationale organisationer og organer. I 2018 blev der undertegnet samarbejdsaftaler med Uruguay og Ukraine.

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En strategi for et digitalt indre marked i EU, COM(2015) 192 final af 6. maj 2015.

¹² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den europæiske interoperabilitetsramme – strategi for gennemførelse, COM(2017) 134 final af 23. marts 2017.

¹³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En europæisk strategi for data, COM(2020) 66 final af 19. februar 2020.

¹⁴ Tallinnerklæringen om e-forvaltning fremført på ministermødet under det estiske formandskab for Rådet den 6. oktober 2017.

¹⁵ Berlinerklæringen om det digitale samfund og en værdibaseret digital forvaltning fremført på ministermødet under det tyske formandskab for Rådet den 8. december 2020.

omfatter digital suverænitet og interoperabilitet – til den digitale omstilling af den offentlige sektor.

I februar 2020 vedtog Kommissionen meddelelsen "[Europas digitale fremtid i støbeskeen](#)"¹⁶ under den overordnede ambition "Et Europa klar til den digitale tidsalder". I meddelelsen fastsættes som et vigtigt tiltag udviklingen af en "**styrket strategi for interoperabilitet mellem de offentlige forvaltninger i EU's medlemsstater**", der har til formål at forbedre koordineringen og vedtagelsen af fælles standarder for offentlige tjenester og datastrømme.

3.3. Stadig mere komplekse lovgivningsmæssige rammer for EU

I ISA²-afgørelsen henvises der til en lang række sektorspecifikke og tværgående EU-interoperabilitetsaktiviteter på EU-plan. Yderligere vigtige EU-initiativer er blevet vedtaget, siden programmet begyndte:

- 2016 – **den generelle forordning om databeskyttelse**¹⁷ og **direktivet om webtilgængelighed**¹⁸ trådte i kraft.
- 2018 – **forordningen om [den fælles digitale portal](#)**¹⁹ trådte i kraft, og det samme gjorde forordningen om fri udveksling af andre data end personoplysninger²⁰.
- 2019 – **EU's forordning om cybersikkerhed**²¹ og **anden relateret lovgivning** trådte i kraft sammen med **direktivet om åbne data**²².

---

¹⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Europas digitale fremtid i støbeskeen, COM(2020) 67 final af 19. februar 2020.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 af 26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer (EUT L 327 af 2.12.2016, s. 1).

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 1).

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1807 af 14. november 2018 om en ramme for fri udveksling af andre data end personoplysninger i Den Europæiske Union (EUT L 303 af 28.11.2018, s. 59).

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (EUT L 151 af 7.6.2019, s. 15).

²² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (EUT L 172 af 26.6.2019, s. 56).

- 2020 – Kommissionen foreslog **retsakten om digitale tjenester**²³, **forordningen om europæisk datastyring**²⁴ og, som reaktion på covid-19-krisen, interoperabilitetsinitiativer inden for **e-sundhed**²⁵.

3.4. Digitaliseringsinvesteringer

Offentlige forvaltninger i hele EU investerer kraftigt i digitalisering af deres tjenester og back offices. Covid-19-krisen har yderligere understreget betydningen af digitale løsninger. Andre EU-programmer end ISA² bidrog til denne digitalisering i evalueringsperioden:

- [Støtteprogrammet for strukturreformer](#)²⁶, der blev gennemført fra 2017 til 2020, efterfulgt af instrumentet for teknisk støtte for perioden 2021-2027²⁷.
- [Horisont 2020](#)²⁸ (dedikeret til forskning og innovation), [Den Europæiske Socialfond](#)²⁹ og [Den Europæiske Fond for Regionaludvikling](#)³⁰ finansierede digitalisering. **Genopretnings- og resiliensfaciliteten**³¹ vil være en anden vigtig finansieringskilde i fremtiden, da 20 % af dens budget skal afsættes til digitale udgifter.

4. RESULTATERNE AF EVALUERINGEN

Evalueringen af ISA²-programmet byggede på kvantitative og kvalitative data, der blev indsamlet gennem forskellige metoder. Dette omfattede skrivebordsundersøgelser, offentlig høring, målrettede onlineundersøgelser,

²³ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester (retsakt om digitale tjenester) og om ændring af direktiv 2000/31/EF, COM(2020) 825 final af 15.12.2020.

²⁴ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om europæisk datastyring (forordning om datastyring), COM(2020) 767 final af 25.11.2020.

²⁵ https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_en.

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/825 af 17. maj 2017 om oprettelse af støtteprogrammet for strukturreformer for perioden 2017-2020 og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 1305/2013 (EUT L 129 af 19.5.2017, s. 1).

²⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 1).

²⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 af 11. december 2013 om Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020) og om ophævelse af afgørelse nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 104).

²⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1304/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 470).

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om særlige bestemmelser vedrørende målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 289).

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

dybdegående interviews og to workshops for interesseparter. Høringsaktiviteterne gav mulighed for en bred dækning af ISA²-interesseparter – fra repræsentanter for EU's medlemsstater og Kommissionens tjenestegrene til borgere og standardiseringsorganer.

For at sikre en bedre indsamling af data blev der udvalgt 21 aktioner ud af de 54 aktioner (samlet i ni pakker), der finansieres af ISA²-programmet. Denne stikprøve var baseret på tre foruddefinerede kriterier for at sikre, at de udvalgte aktioner i det store og hele var repræsentative for programmet. Desuden blev den samlede dataindsamling suppleret med en ekspertvurdering af programmet, som blev gennemført af fem tekniske eksperter i interoperabilitet.

I evalueringen var der fokus på følgende syv hovedkriterier³²: relevans, effektivitet, virkning, sammenhæng, EU-merværdi, nytteværdi og bæredygtighed.

4.1. I hvilket omfang lykkedes ISA²-programmet?

På grundlag af data indsamlet fra 102 hørte interesseparter³³, omfattende skrivebordsundersøgelser og ekspertvurderinger viser evalueringen, at **ISA²-programmet i nogen grad har nået sine mål**. De rådførte brugere af ISA²-løsninger og aktionsansvarlige, som er mere vidende om programmet, mener generelt, at programmet i høj grad har opfyldt de opstillede mål. Ud af alle de hørte grupper af interesseparter gav respondenter fra nationale og regionale offentlige myndigheder generelt programmet de laveste scorer for at have nået dets mål.

Med hensyn til de **generelle og specifikke mål** bekræfter de fleste respondenter og skrivebordsundersøgelser, at de følgende mål er blevet opfyldt i nogen eller i høj grad:

- **"Identificere, skabe og drive interoperabilitetsløsninger til støtte for gennemførelsen af EU's politikker og aktiviteter"** (samlet gennemsnitlig score på 3,43 ud af 5). ISA²-aktioner har på flere måder bidraget til gennemførelsen af [EIF](#)³⁴, den [fælles digitale portal](#)³⁵, [direktivet om åbne data](#)³⁶, [e-indkøb](#)³⁷, [Inspire-](#)

---

³² Jf. [værktøj nr. 47](#) i Kommissionens værktøjskasse til bedre regulering (pr. juli 2021).

³³ Af hensyn til fortrolighed og databeskyttelse anmodede evalueringsholdet de ansvarlige for aktionerne om selv at kontakte brugerne af deres løsninger og dermed fungere som mellemlid for høringsaktiviteterne. Denne totrinstilgang kan have begrænset antallet af modtagne svar.

³⁴ https://ec.europa.eu/isa2/actions/continuously-updating-european-interoperability-strategy_da.

³⁵ https://ec.europa.eu/isa2/actions/common-architecture-single-digital-gateway_da.

³⁶ https://ec.europa.eu/isa2/solutions/dcat-application-profile-data-portals-europe_da.

³⁷ https://ec.europa.eu/isa2/actions/simplifying-public-tenders_da.

[direktivet](#)³⁸, det [europæiske statistiske system](#)³⁹ og [finansielle lovgivningsmæssige retsakter](#)⁴⁰.

- **"Fremme genanvendelsen af interoperabilitetsløsninger"** (samlet gennemsnitlig score på 3,43 ud af 5). [Joinup](#)-aktionen⁴¹ og platformen med samme navn giver et omfattende overblik over eksisterende interoperable løsninger, der er tilgængelige for genanvendelse – herunder adgang til flere nationale og endda lokale portaler. Det [interaktive kort](#)⁴² på ISA²-websiden viser udbredelsen af ISA²-løsninger i EU. Der kan gøres mere for at fremme deres udbredelse og tilskynde til deres genanvendelse, navnlig regionalt og lokalt.
- **"Udvikling, fastholdelse og fremme af en helhedsorienteret tilgang til interoperabilitet i EU"** (samlet gennemsnitlig score på 3,39 ud af 5). ISA² spiller en vigtig rolle med hensyn til at øge bevidstheden om interoperabilitet, da det har etableret samarbejdsstrukturer med EU-landene (ISA²-udvalget) og støttet fremme og overvågning af **gennemførelsen af EIF**.

ISA²-programmet har været mindre vellykket med hensyn til **"udvikling af en mere effektiv, forenklet og brugervenlig digital offentlig forvaltning på nationalt, regionalt og lokalt plan"** (samlet gennemsnitlig score på 3,20 ud af 5). Evalueringen viste, at der stadig er begrænset viden om og udbredelse af løsninger regionalt og lokalt. Der mangler også en strategisk og helhedsorienteret tilgang.

Arbejdet med ISA²-pakkerne er skredet frem som forventet i forhold til det planlagte arbejde og budget. De forskellige resultatindikatorers forskellighed gør det vanskeligt at drage konklusioner om programmets overordnede omkostningseffektivitet. For så vidt angår de pakker, hvor det var muligt at benytte omkostningseffektive teknikker, **er omkostningerne pr. slutbruger (f.eks. virksomheder, borgere osv.) blevet anslået til at være meget lave. Fordelene er derfor større end omkostningerne for de endelige modtagere af de udviklede løsninger.** Fordelene risikerer imidlertid at aftage, hvis der ikke træffes passende bæredygtighedsforanstaltninger.

---

³⁸ https://ec.europa.eu/isa2/actions/elise_da.

³⁹ https://ec.europa.eu/isa2/actions/sharing-statistical-services-and-solutions_da.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/isa2/actions/towards-better-financial-data-reporting_da.

⁴¹ https://ec.europa.eu/isa2/actions/platform-sharing-knowledge-good-practices-and-it-solutions-public-sector_da.

⁴² https://ec.europa.eu/isa2/solutions_da.

Omfattende synergier og begrænsede overlapninger mellem ISA²-aktionerne giver et positivt billede af programmets interne sammenhæng. Det ville dog øge synergierne at prioritere et mindre sæt aktioner. ISA² arbejdede tæt sammen med en lang række **andre relevante EU-programmer, -politikker og -initiativer**. Dette kunne imidlertid gøres mere systematisk.

4.2. Hvordan har ISA²-programmet gjort en forskel for borgernes og virksomhedernes tilværelse?

Formålet med ISA² var at gøre en forskel for borgernes og virksomhedernes tilværelse ved at hjælpe EU's offentlige forvaltninger med at reducere den administrative byrde og yde brugervenlige offentlige tjenester, navnlig når der interageres med offentlige forvaltninger i andre EU-lande. Kommissionen og Europa-Parlamentet har erkendt, at især små og mellemstore virksomheder lider under administrative byrder⁴³. Slutbrugere, borgere og virksomheder bør også få gavn af fælles, genanvendelige og interoperable front office-tjenester som følge af en bedre integration af procedurer og udveksling af data gennem europæiske offentlige forvaltningers back offices i EU.

ISA² har bidraget til koordinering på EU-plan, som er nødvendig for at forbedre den overordnede interoperabilitet mellem europæiske offentlige forvaltninger – herunder front office- og back office-løsninger. **De fleste respondenter bekræftede, at nationale eller regionale initiativer alene ikke ville være nået særlig langt med at nå de fleste mål.** De hørte løsningsbrugere, nationale og regionale offentlige forvaltninger og interessepartier med ansvar for programforvaltning mener selv, at **en tilgang på EU-plan derfor er bedre egnet til at håndtere de udfordringer, der er forbundet med interoperabilitet** mellem offentlige forvaltninger og tjenester. ISA² kan også nå sine mål til lavere omkostninger end sammenlignelige nationale eller regionale initiativer. Ifølge de fleste respondenter på tværs af grupper af interessepartier er sådanne mål imidlertid kun **blevet opfyldt i begrænset omfang, når det drejer sig om at reducere omkostningerne og den administrative byrde ved interaktion på tværs af grænserne.**

---

⁴³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0103>
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0359_DA.html.

Der er behov for en fortsat forbedring af den måde, hvorpå løsningerne opfylder brugernes behov. Det forventes, at disse behov og problemer behandles bedre som følge af en mere udbredt anvendelse af ISA²-løsninger i de europæiske offentlige forvaltninger.

Sammenfattende har programmet haft en begrænset håndgribelig indvirkning i borgernes og virksomhedernes tilværelse på grund af dets tekniske karakter. Det har ikke desto mindre givet EU-merværdi. Evalueringen tyder på, at programmets fordele kan blive bæredygtige ved at videreudvikle nogle af løsningerne i **open source-samfund** eller ved at tilskynde virksomheder til at udvikle tjenester ved hjælp af gratis ISA²-løsninger under Den Europæiske Unions offentlige licens⁴⁴.

4.3. Er ISA²-programmet og dets mål stadig relevante?

De oprindelige behov og problemer, som programmet havde til formål at tage fat på, er fortsat yderst relevante. Covid-19-pandemien har vist programmets relevans og relevansen af interoperabilitetsinitiativer i almindelighed. Pandemien har også gjort **de eksisterende behov mere presserende**, herunder **behovet for at koordinere gennemførelsen af digitale løsninger på EU-plan**⁴⁵.

Interesseparter **klager over, at en helhedsorienteret tilgang til interoperabilitet fremmes, men ikke sikres**, navnlig når det drejer sig om interoperabilitet mellem løsningerne til gennemførelse af EU's politikker.

5. KONKLUSIONER OG INDHØSTEDE ERFARINGER

Evalueringen giver et generelt **positivt billede** af ISA²-programmets resultater. Interoperabilitet i den offentlige sektor er nu **mere relevant end nogensinde før** for at skabe **merværdi for borgere og virksomheder**. Programmet blev gennemført inden for en hovedsageligt ikke-bindende politikramme, der udvikler sig i et hidtil uset tempo (afsnit 3.3). De kommende betydelige investeringer i digitalisering af den

---

⁴⁴ <https://eupl.eu/>.

⁴⁵ I denne forbindelse bidrog ISA²-programmet til en løsning ved at fremme udveksling af bedste praksis og genanvendelse af løsninger ved hjælp af et fælles datalager: samlingen "Digital Response to COVID-19" på Joinup.

offentlige sektor (afsnit 3.4) kræver nøje overvejelse af erfaringerne fra ISA²-programmet, og det er nødvendigt fortsat at bygge videre på dets resultater.

Disse erfaringer er relevante for de fortsatte aktiviteter under programmet for et digitalt Europa⁴⁶ og for en fremtidig interoperabilitetspolitik. Vi må dog ikke glemme behovet for en overordnet tilgang til interoperabilitet i den offentlige sektor i EU på tværs af politikker og programmer.

5.1. Betydningen af interoperabilitet for gennemførelsen af EU's politikker

ISA²-aktionerne har med succes bidraget til gennemførelsen af en lang række EU-politikker. Et stigende antal politikker⁴⁷ har en betydelig indvirkning på den digitale infrastruktur i EU's offentlige sektor. Koordineringen af sektorspecifikke forslag med forbedret interoperabilitetsstyring er nøglen til at sikre en gnidningsløs gennemførelse og interoperable europæiske digitale offentlige tjenester. Selv i de tilfælde, hvor der ikke findes centrale løsninger, har EU's medlemsstater anmodet om mere koordinering og udveksling af **bedste praksis i forbindelse med den digitale gennemførelse af EU's politikker**. Covid-19-relaterede interoperabilitetsløsninger har vist, at EU i stigende grad bliver bedt om at levere interoperable løsninger, som landene kan genbruge eller henvise til.

Indvirkningen rækker ud over EU-medlemsstaternes niveau. Regionale og lokale offentlige forvaltninger i mange lande er som minimum i fællesskab ansvarlige for at levere digitale offentlige tjenester. Det betyder, at de vil drage fordel af **relevante EU-politikker, der ledsages af implementeringsløsninger, der som udgangspunkt er interoperable**.

---

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om oprettelse af programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 (EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1.).

⁴⁷ Ud over de initiativer, der er nævnt i afsnit 3.3, blev følgende relevante forslag fremlagt i 2021: forordningen om et digitalt grønt certifikat, en ramme for en europæisk digital identitet og en forordning, der fastsætter harmoniserede regler for kunstig intelligens.

5.2. Fra en sammenhængende til en strategisk tilgang til interoperabilitet i den offentlige sektor i EU

Evalueringen viser, at programmet kan bidrage til **udvikling, vedligeholdelse og fremme af en sammenhængende tilgang** til den digitale omstilling af den offentlige sektor i EU og til interoperabilitet gennem aktioner vedrørende gennemførelsen af EIF.

Ud over den generelle politiske kontekst (afsnit 3.2) har Kommissionen for nylig vedtaget en meddelelse om det *digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti*⁴⁸. I dette dokument understreges behovet for at "**sikre interoperabilitet** på tværs af alle forvaltningsniveauer og offentlige tjenester". Med Berlinerklæringen fremhævede ministrene med ansvar for e-forvaltningspolitik i EU-medlemsstaterne også betydningen af interoperabilitet for digital suverænitæt og som en forudsætning for værdibaseret digitalisering.

I fremtiden bør forskellige muligheder vurderes nøje for at løse de udestående spørgsmål under hensyntagen til følgende behov, som interesseparter har fremført:

- behov for **bedre interoperabilitetsstyring** med inddragelse af EU-landene og regionale og lokale offentlige forvaltninger
- behov for **digitalt forberedte EU-politikker**
- behov for **struktureret og proaktivt samarbejde** og udveksling af bedste praksis mellem alle niveauer i EU's offentlige forvaltninger (nationale, regionale og lokale), der er involveret i udviklingen af digitale offentlige tjenester
- behov for **strategisk og samarbejdsbaseret interoperabilitetsplanlægning** på tværs af forskellige politiske programmer og finansieringsinitiativer for at styre investeringerne i retning af **en række vigtige modne løsninger**, der er baseret på brugernes behov
- behov for **systematiske forbindelser til det europæiske standardiseringsarbejde og øget bevidsthed i den offentlige sektor på alle niveauer om standardernes centrale rolle** med hensyn til at støtte den digitale/grønne omstilling

---

⁴⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti, COM(2021) 118 final af 9.3.2021.

- behov for **fremme af vellykkede løsninger** og fortsat bevidstgørelse om interoperabilitet.

5.3. **Udvikling og ibrugtagning af modne og brugervenlige interoperabilitetsløsninger**

Evalueringen viser, at programmet var nyttigt til at **identificere, skabe og drive interoperabilitetsløsninger** og **fremme genanvendelse af dem**. Nogle konkrete aktioner bør vurderes nøje for at styrke disse aktiviteter og sikre, at de er bæredygtige:

- **fokus** på at udvikle et **mindre sæt af vigtige modne løsninger**, der løbende udvikles, samtidig med at deres ibrugtagning fremmes. Det kan også øge brugernes tilfredshed at koncentrere sig om kritiske prioriteter og brugerbehov
- **etablering af en kvikskranke for modne interoperabilitetsløsninger**, der kan bidrage til at integrere dem i det eksisterende økosystem for interoperabilitet, give eksisterende løsninger større synlighed og fremme deres udbredelse på **regionalt og lokalt plan** med støtte fra EU-medlemsstaterne
- **forbedring af kvaliteten af de eksisterende løsninger** ved i højere grad at tage hensyn til brugernes behov og inddrage brugerne i at skabe dem.
- **støtte til eksperimenter og innovation** ved at etablere en smidig proces for udvikling af løsninger og udnyttelse af innovative indkøb kombineret med "sandkasser" til afprøvning af løsninger og opnåelse af bedre feedback
- **tilskyndelse til samarbejde med open source-samfund** med henblik på en bæredygtig og åben udvikling af eksisterende og fremtidige løsninger.

6. **NÆSTE SKRIDT**

I forbindelse med den igangværende gennemførelse af programmet for et digitalt Europa og udarbejdelsen af en fremtidig interoperabilitetspolitik vil Kommissionen være meget opmærksom på ovennævnte resultater og anbefalinger. Kommissionen vil analysere dem for at fastslå, om de rejste spørgsmål er reelle, og behandle dem i tæt samarbejde med EU's medlemsstater.